

Mirant al cel de Sant Celoni i la Batllòria

Quines espècies podreu observar:

el falciot negre, l'oreneta vulgar i l'oreneta cuablanca

On els trobareu:

- Estols de falciots negres a la confluència dels carrers Santa Fe, Torras i Bages, i Barcelona
- Nius d'oreneta cuablanca sota el voladís de la teulada de l'església de Sant Martí, al carrer Abat Oliva i al carrer Major de la Batllòria
- Grups d'orenetes vulgars als fils elèctrics dels carrers

Fa dies que al cel hi ha soroll, soroll d'ocells veloços i cridaners: són els falciots i les orenetes. Apareixen durant el mes de març procedents d'un llarg viatge des de l'Àfrica subsahariana. A les terres de clima mediterrani i centreeuropeu la natura produeix una immensitat de recursos tròfics a la primavera i a l'estiu, i aquestes espècies vénen a aprofitar-los i a reproduir-se. Abans que comenci la tardor, però, tornen a marxar cap al sud, a passar l'hivern en terres més càlides.

Volen hores i hores per caçar insectes al vol. Sovint ho fan en grups i és aleshores quan **ens quedem bocabadats veient els grans estols de falciots o d'orenetes volant desordenats**, a dreta i esquerra, amunt i avall repassant en tots sentits el cel.

Tot i que ens són molt familiars perquè sobrevolen l'interior dels nuclis urbans, hi ha una certa confusió entre les espècies. **Intentarem aclarir les diferències entre les que volen i crien a Sant Celoni: el falciot negre, l'oreneta vulgar i l'oreneta cuablanca.**

Oreneta vulgar

Oreneta cuablanca

El **falciot negre** és gairebé tot d'un sol color, negrós, esvelt, amb les ales llargues com una falç i la cua curta i forçada. Té un vol molt ràpid, i fa cops d'ala també molt ràpids. Fa els nius sota les teulades i en forats als edificis, i és molt escandalós vora els llocs de cria quan caça frenèticament per alimentar els polls. El grup omple l'aire de xiscles estridents "xriii-xriii". El podeu anar a observar a la confluència dels carrers Santa Fe, Torras i Bages i Barcelona. Cap al tard o ben de matí sobrevolen la teulada de l'edifici municipal, i l'espectacle és meravellós.

Del falciot negre val la pena ressaltar la seva gran adaptació a la vida aèria: pràcticament passen la vida a l'aire, i només aterren per fer el niu i criar els pollets. Aquests, quan fan el primer vol ja no deixen de volar fins al cap de dos anys (!), quan són madurs per a reproduir-se. Per tant, quan volen no només cacen, sinó que també s'aparellen i reposen. Si mai en trobeu un a terra i està sa, l'haureu d'ajudar a emprendre el vol deixant-lo anar d'un lloc elevat.

Les **orenetes** són més petites que els falciots. L'**oreneta cuablanca** es distingeix molt bé per la seva taca blanca sobre el carpó (entre la cua i el cos), i té també la panxa i la gola blanques. Les seves colònies són molt visibles en els pobles i ciutats, sobretot vora els llocs on construeixen els nius, sempre a recer de la pluja perquè són fets de boletes de fang relligades amb brins d'herba. Si voleu veure'n un munt, fixeu-vos sota el voladís de la teulada de l'església de Sant Martí al carrer Abat Oliva: són nius esfèrics, totalment tancats llevat d'una petita obertura per on entren i surten els pares i on treuen el cap els pollets. Al carrer Major de la Batllòria també se'n poden observar.

Diuen que l'oreneta cuablanca porta bona sort a la casa on s'estableix, però encara hi ha persones que fan malbé els seus nius per evitar que embrutin la façana o el terra del balcó. Això no es pot fer quan l'espècie hi cria, i si tant ens molesta podem posar una lleixa sota el niu, o un paper de diari on s'apilonin els excrements.

http://ca.wikipedia.org/wiki/Falciot_negre

Aixecant el cap pels carrers de Sant Celoni i la Batllòria segur que també veurem grups d'**oreneta vulgar**, que a vegades descansen, juntament amb les cuablanques, als fils elèctrics. La seva cua profundament forçada, la gorja vermellosa i les parts superiors d'un blau metàl·lic fosc la distingeixen. Els llocs de cria, però, són més difícils de veure, perquè busca racons als porxos, pallisses o quadres, sovint en edificis rurals.

Aquestes dues espècies d'oreneta fan un xivarri estrident, però també saben cantar fent una feble i agradable refiladissa.

A Catalunya hi ha tres espècies de falciots (el falciot negre, el falciot pàl·lid i el ballester) i cinc d'orenetes (l'oreneta cuablanca, l'oreneta vulgar, l'oreneta cua-rogenca, l'oreneta de ribera i el roquerol). Al cel del Baix Montseny les més comunes són les tres que hem comentat, però algunes vegades també hi podem veure volar el ballester.

Heu de saber que les orenetes i els falciots són animals protegits per la legislació catalana, nacional i internacional, perquè pels seus hàbits alimentaris se'ls reconeix un gran benefici a les nostres terres (mengen milions i milions d'insectes!). Per tant, no podem trencar els nius quan estan en plena cria, i ens haurem d'esperar a restaurar teulades i façanes, o a enderrocar cases que tinguin nius, fins que no hagin marxat a passar l'hivern a l'Àfrica.

Falciot negre

<http://www.oreneta.cat/esp/ocn.php>